

LENGUA: ZOQUE
TRADUCTOR: ANTONIO GOMEZ GONZALEZ
INSTITUCION: CELALI-CONECULTA, CHIAPAS

JUJTZYE MAKA TZYÄJKYA'E Y KYETYA'E TE' KA'KUY
COVID 19 ORETZAPYAJPAPÄ PÄ'NOMORAM Y
KYUPKUYOMORAM

2020

Kyokipsyaju anhkäm y jujtzye mujspa tukä te' ka'kuy, y aktzonhoyajpamä, syutpapäre ntä nhkena te' sonepä päntam ijtyajupä y te'se, ka syutyajpajse mujspa kyetya'rä'ä y jana jyampäyarä'ä. Te'se, ne ntzapta'upätzi te're te' päntam y te' oretzapyajpapä kupkutyam. Wä'kä te'se te' päntam y te' kupkutyam ni'is jana jyampäya'ä ya'ajkam tzyajkyajpa anhkä tyumnhkäyiram ni'is ji' kyetkojtya'emä tä ijta'umä.

Te'koroya, tzyäkyaju sone jayeram te' anhkimkutyäjkistam ijtyajupä ntä najskojame'omoram y eyarampä najsakopajkomo, yä'ram te're te' nyäjmayajpapä Organización Mundial de la Salud, la Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas, y eyarampäke, yäti ijtu anhkä te' ji' wyäpä ka'kuy tzyajkyajupäre anhkimkutyam wä'kä mumu te' anhkimkutyäjkistam tyajk yojsya'ä jujtzye maka tzyäkyä'e, kyetya'e y wyätzäkyä'e te' ka'kuy ijtpupä yäti ntä najsomoram:

1. Te' ko'anhkimpapä'is mexiconajsomo makapäre kyene te' oretzapyajpapä päntam wä'kä tzo'yäyarä'ä sunyi, tzi'yarä'ä kutkuy y te'serike kyotzokyarä'ä.
2. Wäpänhte pyäjkintzyokya'ä y jana yajksyutzäkyarä'ä y kyetya'ä jujtzyepäre te' 'yijtkutyam, kyipsokyutyam y wyanhjamokyutyam te' oretzapyajpapä pä'nisnye'ram, nye'kä makamä pyäjkintzyokya'e y myujsya'e te' pä'nistam y kupkuyistam jujtzye kyetyajpase nye'kä kypkipsokyuyomoram.
3. Te'se makamä kyetya'e te' oretzapyajpapä kupkutyam y jujtzye kyokipsyajpase nye'käram, nyäjmayajpa te' anhkimyajpapä jana jyampäya'ä te' kupkuyis kyowinaram makamä kyetya'e jujtzye maka tzyäkyä'e te' ka'kuyjinh nyäyipä'is COVID-19.
4. Te' tzo'yäyotyäjktam ijtyajupä mexiconajsomo, mäja kupkuyomoram y te'serike te' tzätätampä'omoram makapänhte tzya'manhwajkaya'e te' oretzapyajpapä päntam y tzi'yarä'i jurä mujspamä 'yamyä'ä jujtzye kyetya'ä y jana pyämi ajä te' ka'kuy, makapä jyapyujtaya'e nye' 'yore'omoram.

5. Makapänhte pyäjkintzyokya'e te' sokaram oretzapyajpapä makapä'is tzya'manhwajkya'e kyupkuyomoram te' ka'kuy nyäyipä'is COVID-19, 'yore'omoram y nhkirawa ore'omo, mujspa anhkä nyä yojsya'ä te' tänhkujyatyäjktam yä'istamänhte makapä pyämitzi'ya'e te' ka'kuyis tzyapmujskuy.
6. Te' tzo'yäyotyäjktam nyäjmajajpa wä'kä mumu pä't kyetya'ä y kyotzokya'ä ijtu anhkä yä' ka'kuy, te'serike jana kyäkätya'ä te' tzo'yäyoyajpapä päntam. Nyäjmajajpa wä'kä 'yanhmaya'ä jujtzye kyetya'ä y tyajintyujkya'ä te' ka'kuy, y tyajk yojsya'ä mumu te' makapä tzi'yarä'i wä'kä jana syoja te' ka'kuy.
7. Te' anhkimyajpapä y kyetyajpapä'is te' wäpä ijtkutyam nyäjmajajpa wä'kä kyetya'ä winti oretzapyajpapä kupkutyam y tzi'yarä'ä te' tiram makapä tyajk yojsya'e wä'kä kyetya'ä te' wyintam, yä'ram te'ramte te' nyäjmajajpapä: akmontäjk, kä'montäjk, tzojy tzyokpapä'is te' ka'kutyam, eyarampä tiram.
8. Te' oretzapyajpapä yomoram jene yajksyu ijtyajpapä y wänsepä'is nyä ijtya'ä te' ka'kuy nyäyipä'is COVID-19, tzenha'omo tzyajkyajpa anhkä y ji' tyo'yanhäya'e anhkä. Wäpäre kyetyarä'ä y kyotzokya'ä jujtzye tzyapyajpase te' anhkimkuyistam ni'iyä ji' ma mä tzyajkya'e tyumnhkäyi.
9. Makapänhte 'yanhmayarä'i myumu te' tzo'yäyoyajpapä jurä makamä tyajk myujsya'e te' sone ko'marampä ijtkutyam, te'se te' kotzonhkuy y te' yojsykuy makapä tzyäjkya'e wä'kä jana pyämi'ajä te' ka'kuy, sunyi y ni'is jana tyajksyutzäkämä ni'iyä.
10. Makapänhte kyetya'e wä'ka te' oretzapyajpapä pätkoroyaram jana tya'ä te' kutkuy y te'serike te' tiram tyajk yojsyajpapä tum tum jama.